

Nota

Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek

NINOVE - LIETERSBERG (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Natascha DERWEDUWEN

Redactie: Siel LEEMANS

Projectcode: 2022A258

Projectcode:	2022A258
Naam erkende archeoloog rechtspersoon:	Monument Vandekerckhove nv
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Ninove - Lietersberg (zie bijlagen)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 125784 Y: 164483 X: 125891 Y: 164565
Kadastergegevens:	Ninove, Afdeling 7, Sectie C, percelen 1545G, 1545H, 1545V en 1545X
Topografische kaart:	Zie bijlage 3
Begindatum onderzoek:	14/02/2022
Einddatum onderzoek:	14/02/2022
Relevante termen thesauri:	Proefsleuvenonderzoek, Ninove, Nieuwe/Nieuwste Tijd, leem
Alle betrokken actoren:	Natascha Derweduwen (erkend archeoloog, veldwerkleider), Laure Meesen (archeoloog), Pierre Legrand (aardkundige), Siel Leemans (projectleider en archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	/

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	5
1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.1.1. Inleiding.....	5
1.1.2. Vraagstelling.....	6
1.1.3. Randvoorwaarden.....	6
1.1.4. Onderzoekstechnieken.....	6
1.1.5. Bestaande toestand	7
1.1.6. Geplande werken.....	7
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	10
1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie	10
1.2.2. Motivering eventueel afwijkende methodiek.....	11
1.2.3. Organisatie van het vooronderzoek.....	12
1.2.4. Gebruikt materiaal	13
1.2.5. Inbreng specialisten	13
1.3. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	14
1.3.1. Landschappelijke ligging	14
1.3.2. Historische situering.....	17
1.3.3. Archeologisch kader.....	19
2. ASSESSMENTRAPPORT	21
2.1. STRATIGRAFIE.....	21
2.2. ASSESSMENT SPOREN	24
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN.....	27
2.4. ASSESSMENT STALEN	27
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE.....	27
3. DATERING EN INTERPRETATIE.....	28
3.1. GEMOTIVEERDE INTERPRETATIE VAN VONDSTEN EN SPOREN	28
3.2. CONFRONTATIE MET RESULTATEN BUREAUSTUDIE	28
3.3. SYNTHESE.....	28
3.4. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	29
4. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	30
4.1. AARD VAN DE POTENTIËLE KENNIS	30
4.2. WAARDERING	30

4.3. KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	30
5. SAMENVATTING.....	31
6. BIBLIOGRAFIE	32
6.1. UITGEGEVEN BRONNEN	32
6.2. INTERNETBRONNEN.....	32
7. BIJLAGEN	33

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Onderzoeksopdracht

1.1.1. Inleiding

Naar aanleiding van een geplande verkaveling te Ninove Lietersberg, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

Tijdens dit bureauonderzoek (2021G207, ID19523)¹ werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Het bureauonderzoek kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet staven waardoor verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem werd geadviseerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Het doel van het proefsleuvenonderzoek is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein archeologisch te onderzoeken. Op die manier kan een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.

---

¹ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021a.
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/19523>

1.1.2. *Vraagstelling*²

De bedoeling van het archeologisch onderzoek is te achterhalen of archeologische sporen en structuren herkend kunnen worden binnen het projectgebied. Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

- In hoeverre is de oorspronkelijke bodem (sub)recent verstoord?
- Zijn er archeologische relevante sites aanwezig?
- Wat is de omvang en de begrenzing van deze archeologische sites?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige archeologische sites?
- Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveaus?
- Kan er een link gelegd worden tussen de aangetroffen site(s) en de sites die in het verleden reeds in de omgeving werden onderzocht?
- Aan welk type context kunnen de sporen toegewezen worden (bijvoorbeeld: nederzetting, funerair...)?

1.1.3. *Randvoorwaarden*

Voor de prospectie door middel van proefsleuven werden geen randvoorwaarden opgelegd. Er werden voorafgaand geen afwijkingen van de Code van Goede Praktijk verwacht.

1.1.4. *Onderzoekstechnieken*

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied diende dit terrein onderzocht te worden door middel van vier proefsleuven. De sleuven zijn bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier is er het meeste kans om de sporen gerelateerd aan de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aan te snijden. Om een zicht te krijgen op de bodemopbouw van het terrein dienen er – in geschrinkt patroon – profielputten aangelegd te worden.

Om een dekkingspercentage te bereiken van 10% is aangeraden te werken met proefsleuven van 1,8 tot 2m breed met een tussenafstand van 12 tot 15 meter (middelpunt tot middelpunt)³. Door bijkomende kijkvensters en/of dwarsleuven wordt getracht een totale dekking van 12,5% te bereiken, wat wenselijk is om degelijke uitspraken te doen voor het geheel van het terrein.

---

² De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021b.
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/19523>

³ Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.

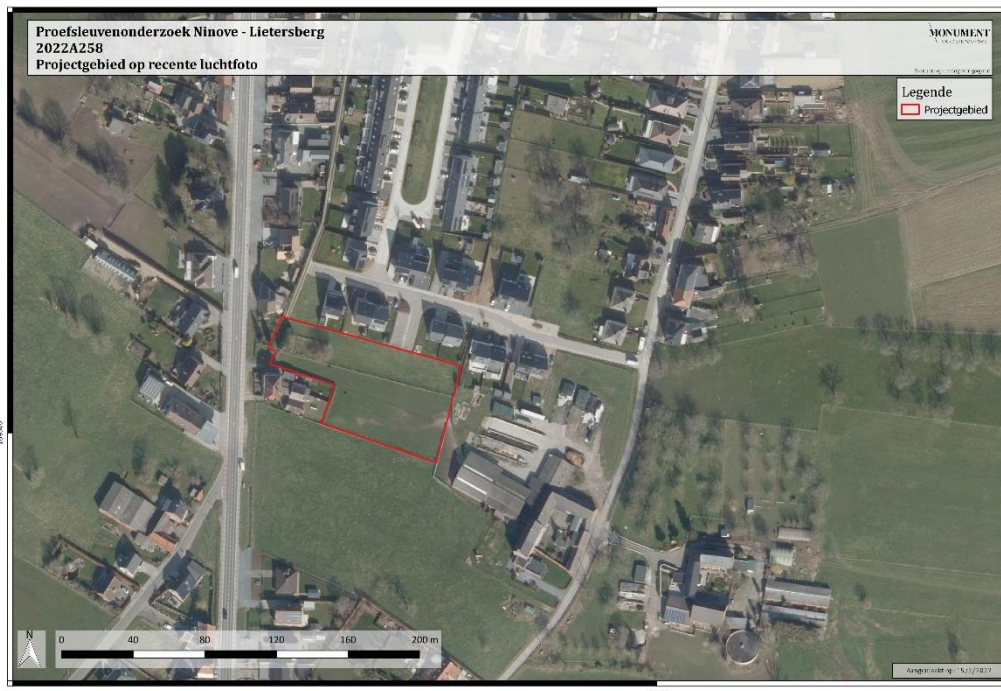
De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Bij het dichten wordt getracht om de originele bodemopbouw opnieuw te bekomen. Voor het grondwerk wordt gebruik gemaakt van een rupskraan met niet getande kraanbak.

1.1.5. Bestaande toestand

Het projectgebied is circa 4619m² groot en grenst aan de verkaveling Lietersberg die enkele jaren geleden werd gerealiseerd. Op de locatie van de geplande werken bevindt zich momenteel weiland dat opgedeeld is door middel van afsluitingen in verschillende weides.

1.1.6. Geplande werken⁴

De geplande werken omvatten de verkaveling van het terrein in 9 bouwloten voor halfopen bebouwing. De woningen zullen niet onderkelderd zijn. De bestaande wegenis vanaf Lietersberg nr6 wordt doorgetrokken richting het zuiden. Voor deze wegwasser wordt een verstoringsdiepte van 55cm gerekend, met lokale diepere verstoring voor de riolering. Centraal langs de noordelijke grens van het projectgebied wordt een groenzone met wadi voorzien.

Figuur 1: Aanduiding van het projectgebied geprojecteerd op de meest recente luchtfoto.

⁴ Informatie geraadpleegd in 'De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.'

Figuur 2: Inplantingsplan verkaveling Lietersberg⁵.

Figuur 3: Plan groenzone Lietersberg⁶.

⁵ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021a.

⁶ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021a.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Gezien de uitgevoerde bureaustudie (2021G207, ID19523)⁸, de aanwezigheid van een archeologische site niet konden uitsluiten, werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. In totaal werden 4 sleuven aangelegd met een noordoost-zuidwest oriëntatie (Figuur 5).

De oppervlakte van het onderzoeksgebied geplande werken bedraagt 4619m². In totaal werd 556m² aan sleuven en kijkvensters aangelegd, goed voor zo'n 12% van het terrein dat hiermee onderzocht werd.

Sleufnummer	oppervlakte
1	160,95m ²
2	176,77m ²
3	100,94m ²
4	117,57m ²
Totaal	556,23m²
%	12,04%

Tabel 1: Opengelegde m²/sleuf.

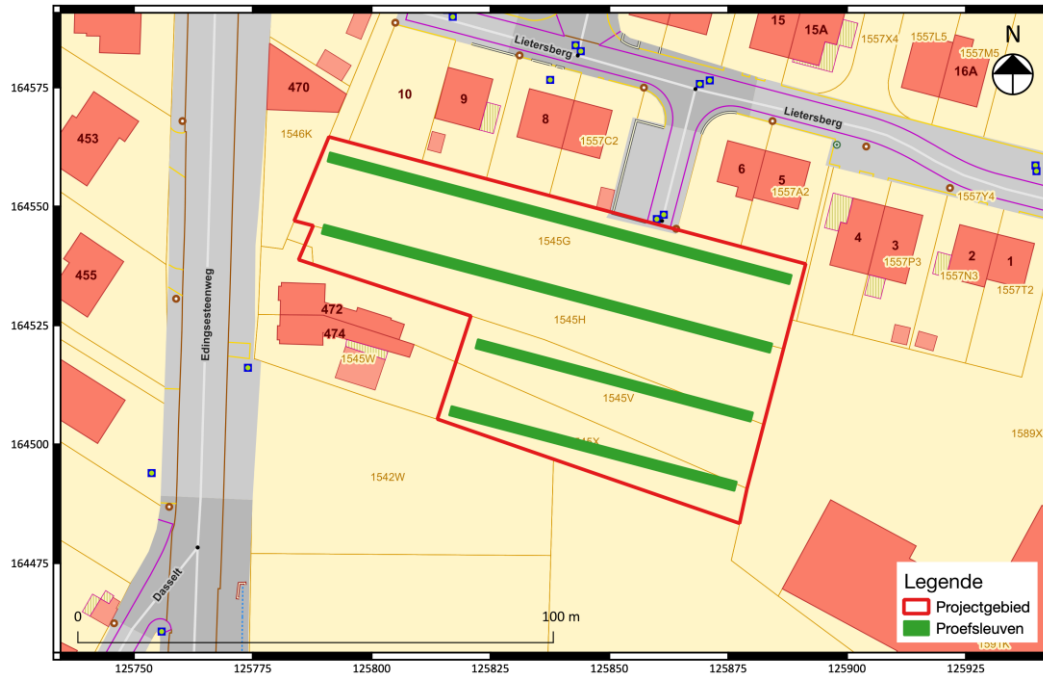

Figuur 5: Uitgevoerd proefsleuvenplan op het kadasterplan.

⁸ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021a.

1.2.2. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Het proefsleuvenonderzoek kon uitgevoerd worden volgens het vooropgestelde sleuvenplan in het programma van maatregelen⁹.

Figuur 6: Vooropgesteld proefsleuvenplan in het Programma van Maatregelen¹⁰.

⁹ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021b.
¹⁰ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021b.

1.2.3. Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door erkend archeologe en veldwerkleider Natascha Derweduwen en archeoloog-assistent Laure Meesen. Tevens werd een beroep gedaan op aardkundige Pierre Legrand voor registratie van de bodemprofielen. Het veldwerk vond plaats op 14 februari 2022 en werd aansluitend gedicht.

Figuur 7: Overzichtsfoto van het onderzoeksgebied met zicht op de reeds aangelegde sleuven.

1.2.4. Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd (code **NILI22 2022A258**) en beschreven. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw werden verspreid over het terrein een zestal wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in m TAW) werd gedaan door middel van een GPS toestel.

1.2.5. Inbreng specialisten

Aardkundige Pierre Legrand stond in voor de registratie en interpretatie van de gezette bodemprofielen.

1.3. Assessment onderzochte gebied

1.3.1. Landschappelijke ligging¹¹

Het projectgebied situeert zich in het zuiden van Denderwindeke, een dorp ten zuiden van Ninove. De omgeving is heuvelachtig waarbij deze de oostelijke uitlopers vormen van het Zuidvlaamse heuvelland. In het noorden bevindt zich de vallei van de Grote Molenbeek. Het projectgebied bevindt zich op een heuvelrug die in het noordwesten begrensd wordt door de vallei van de Lavondelbeek en in het zuidoosten door de Wolfputbeek. De hoogtewaarden op het terrein fluctueren tussen 44,9m TAW en 49,3m TAW, waarbij het terrein zichtbaar afhelt in westelijke richting.

De tertiaire ondergrond (Figuur 9) bestaat uit afzettingen van het Lid van Moen. Deze eenheid bestaat uit grijze klei tot silt, die kleihoudend is en kleilagen bevat. Er komt *nummulites planulatus* voor. Het Lid van Vlierzele is onderdeel van de Formatie van Kortrijk.

De Quartair geologische kaart (Figuur 10) geeft aan dat de ondergrond van het projectgebied zich bevindt in een zone met code 2. Het gaat om eolische afzettingen (ELPw, zand tot silt) van het Weichseliaan (laat-pleistoceen), mogelijk vroeg-holoceen. In het noordelijke en centrale deel van Vlaanderen ligt er zand tot zandleem terwijl in het zuiden silt (loess) werd afgezet. Deze afzetting kan samen voorkomen met of vervangen worden door quartaire hellingsafzettingen (HQ).

Op de bodemkaart (Figuur 11) komen verschillende bodemtypes voor binnen het projectgebied. Het westelijk deel staat gekarteerd als Acp(c)-gronden en het oostelijk deel als Aba1-gronden. Acp(c)-gronden zijn matig droge leembodems zonder profielontwikkeling. Er komt een bedolven textuur B horizont voor op minder dan 80cm diepte. Aba1 staat voor een droge, niet gleyige leembodem met een textuur B horizont of een weinig duidelijke kleur B horizont. De A-horizont is minder dan 40cm dik. Een sterke afwisseling tussen Aba- en Acp-bodems wijst op een sterk geërodeerd reliëf. De helling binnen het terrein is duidelijk waar te nemen. De bovenste sedimenten worden geërodeerd en afgezet op de lager gelegen zones waar Acp-gronden worden gekarteerd.

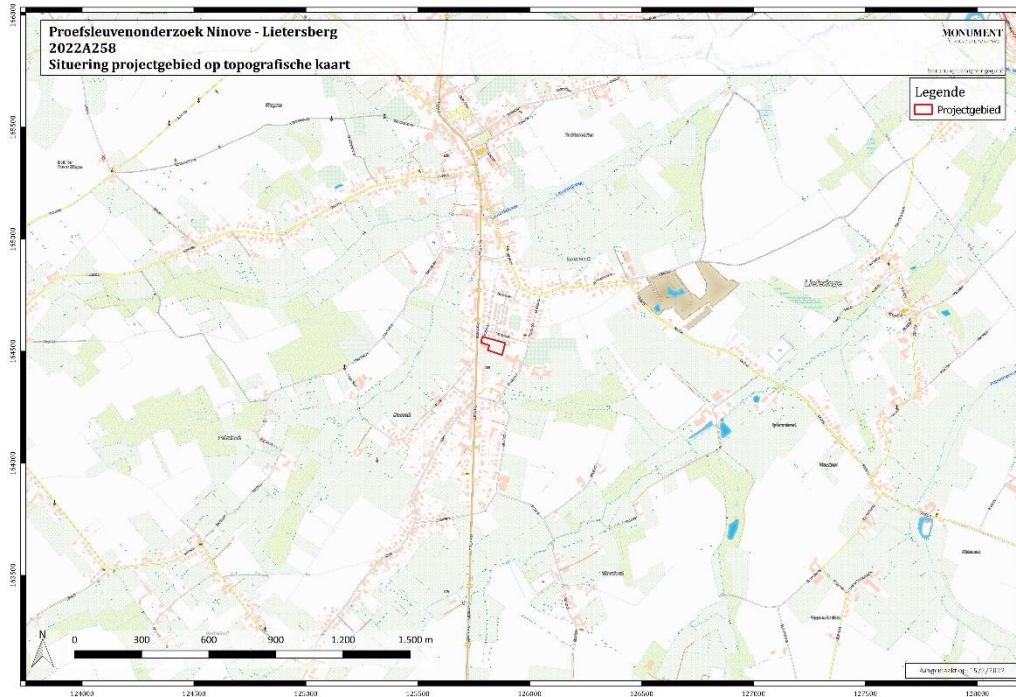
Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.1 in het verslag van resultaten bureaustudie (ID19523)¹².

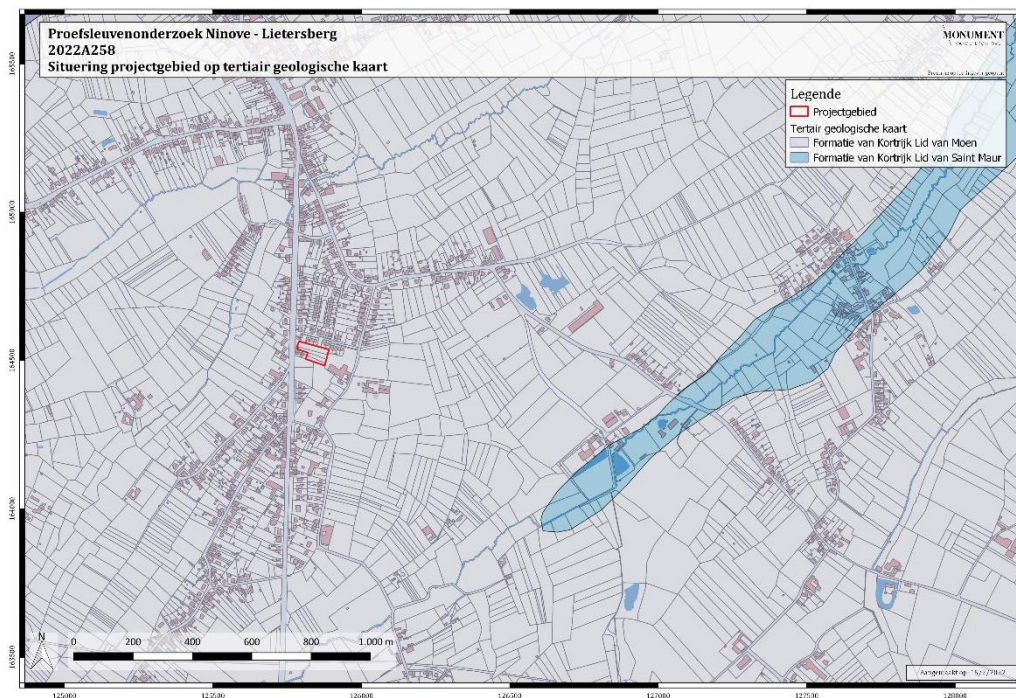
¹¹ De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.

¹² De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.

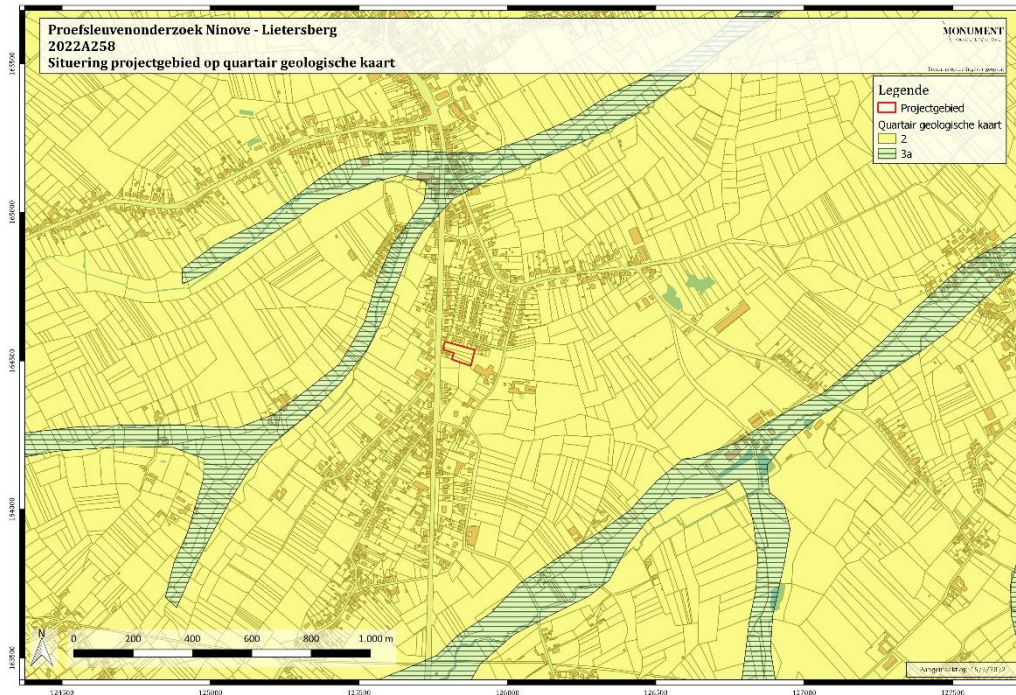

Figuur 8: Situering van het projectgebied op de topografische kaart (geopunt.be).

Figuur 9: Projectgebied gesitueerd op de Tertiair geologische kaart (geopunt.be).

Figuur 10: Projectgebied gesitueerd op de Quartair geologische kaart (geopunt.be).

Figuur 11: Projectgebied gesitueerd op de bodemkaart (geopunt.be).

1.3.2. Historische situering¹³

Op historisch vlak is er voor de zone van het projectgebied niet veel met zekerheid geweten. De oudste historische kaart waarop het projectgebied in detail te zien is, is de Ferrariskaart (Figuur 12). Hierop is het oorspronkelijk wegennet zichtbaar, waarbij de Edingsesteenweg nog niet aangelegd was, maar de oude baan valt net binnen de contouren van het projectgebied aan de westelijke zijde. Dwars over het projectgebied lijkt ook een voetweg te lopen. Ten oosten van het projectgebied kunnen we enkele hoeves onderscheiden die ook op de 19^e-eeuwse kaarten nog deels aanwezig zijn. Op de Atlas der Buurtwegen is weinig verandering te bemerken, alleen situeert de voetweg zich nu eerder aan de oostelijke grens van het projectgebied. Op de luchtfoto uit 1971 bemerken we enkele bomen op het zuidelijk deel. Op de foto uit 2015 zien we dat de verkaveling Lietersberg gestart is.

Voor meer informatie, zie hoofdstuk 2.2. in het verslag van resultaten bureaustudie (ID19523)¹⁴.

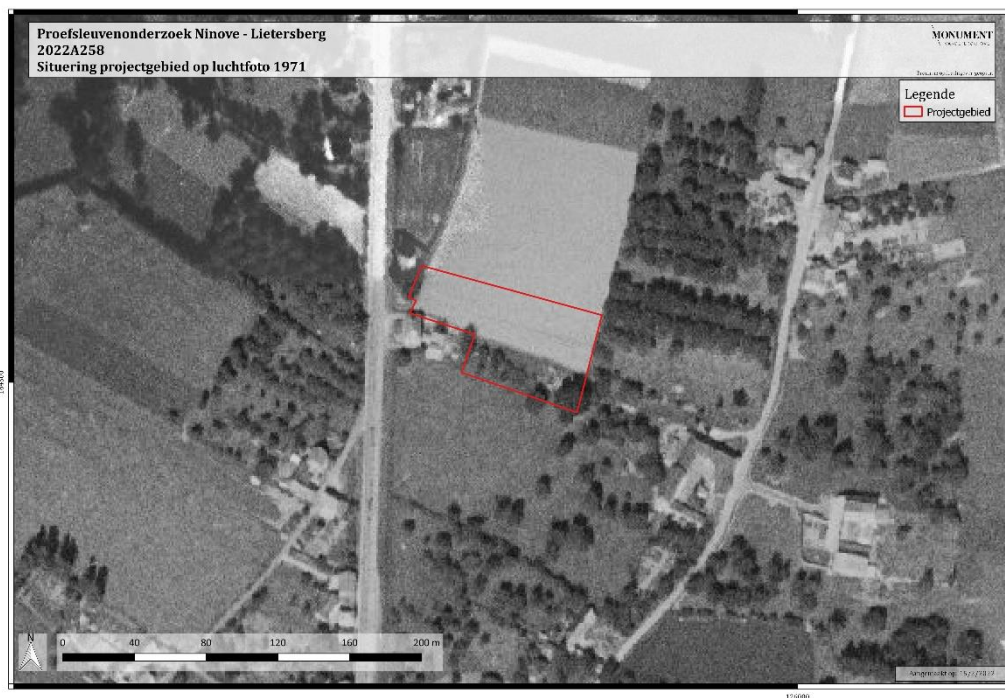
Figuur 12: Projectgebied gesitueerd op de Ferrariskaart (geopunt.be).

¹³ De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.

¹⁴ De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.

Figuur 13: Projectgebied gesitueerd op de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

Figuur 14: Projectgebied gesitueerd op orthofoto 1971 (geopunt.be).

Figuur 15: Projectgebied gesitueerd op orthofoto 2013-2015 (geopunt.be).

1.3.3. Archeologisch kader¹⁵

In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied zijn er nauwelijks archeologische waarden geregistreerd. Het schijnbaar ontbreken van archeologische vindplaatsen is eerder te wijten aan het ontbreken van een systematische archeologische inventarisatie van de regio. Hieronder een overzicht van de CAI¹⁶ in de regio van het projectgebied (Figuur 16).

CAI ID	Periode	Beschrijving
865	Middeleeuwen	In de 13 ^e eeuw een monnikenhof
215738	Nieuwe/Nieuwste Tijd	Metaaldetectie Windekeveldweg, losse vondsten
2102	Late middeleeuwen	Kasteel Heetvelde ook wel het Waterkasteel genoemd. Vierkante donjon (15 ^e eeuw), ronde toren, kapel en ronde verdedigingstoren aan de westkant.
6371	Archeologische indicator	Hof Thienpont. Indicator gelegen tegenover het Waterhof van Oetingen. De huidige boerderij is duidelijk verbouwd.
30675	Archeologische indicator	Bewoning met vierkante gracht
218840	Romeins en Nieuwe	Metaaldetectie, losse vondsten (munten)

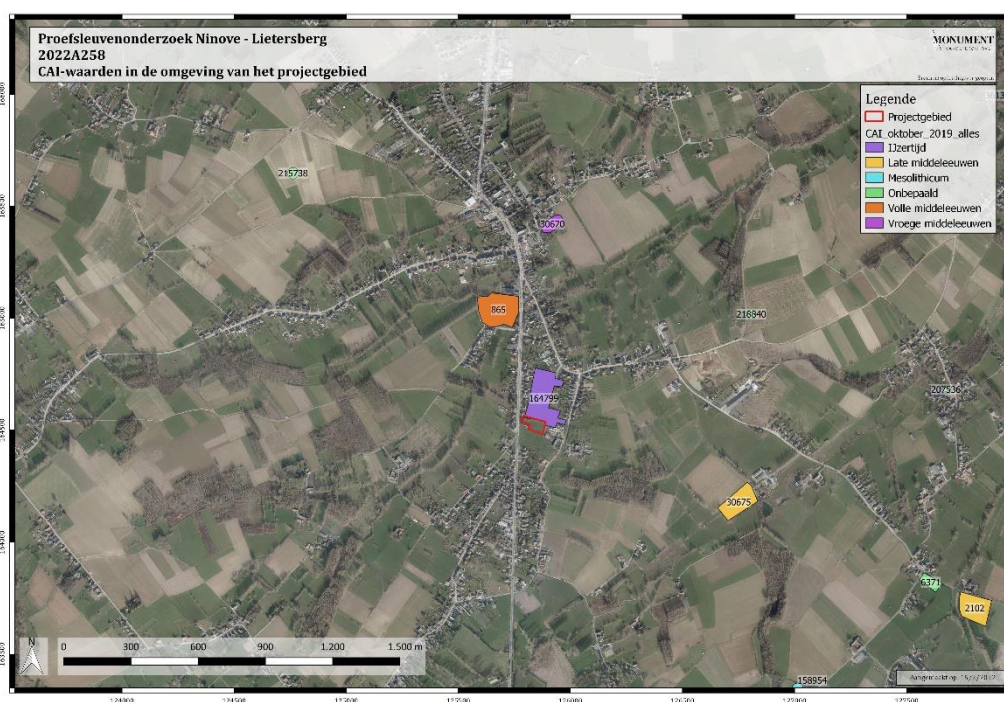
¹⁵ De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.

¹⁶ <https://cai.onroerendergoed.be>

	Tijd	
30670	Romeins	Grafveld Graven in de resten van de Romeinse villa bijgezet Bijgiften

Net ten noorden grenzend aan het huidige projectgebied werd bij het verkavelen van de gronden in 2012 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Archebo (CAI ID 164799). Er werd één archeologisch niveau aangetroffen op een hoogte tussen 43,04 en 50,13m TAW. Enkele bodemsporen werden aangetroffen, waarbij een deel natuurlijk bleek te zien na couperen. Een vijftal sporen waren antropogeen, maar behoorden ofwel tot de nieuwste tijd of waren niet te dateren door ontbreken van vondsten. Het enige duidelijke spoor betrof een waterkuil die gesitueerd werd in de late IJzertijd op basis van de aardewerkvondsten. Het spoor bevond zich in het noordelijke deel van de verkaveling. Meer naar het zuiden toe, grenzend aan het huidige projectgebied, werden echter geen archeologisch relevante sporen aangetroffen¹⁷.

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.3. in het verslag van resultaten bureaustudie (ID19523)¹⁸.

Figuur 16: Recente luchtfoto met aanduiding van het projectgebied en de CAI-waarden in de directe omgeving (geopunt.be).

¹⁷ Devroe A. & Claesen J. 2013.

¹⁸ De Raymaecker A. & Van Roy J. 2021a.

2. ASSESSMENTRAPPORT

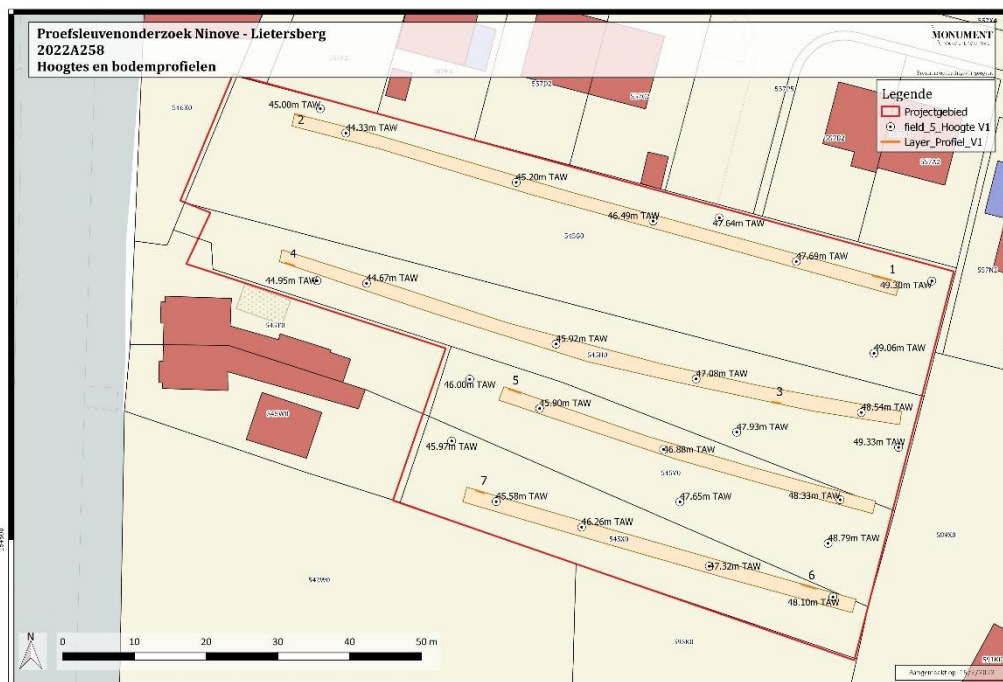
2.1. Stratigrafie

De bodemkaart toont voor het onderzoeksgebied twee bodemtypes:

- Acp(c)-gronden zijn matig droge leembodems zonder profielontwikkeling. Er komt een bedolven textuur B horizont voor op minder dan 80cm diepte.
- Aba1 staat voor een droge, niet gleyige leembodem met een textuur B horizont of een weinig duidelijke kleur B horizont. De A-horizont is minder dan 40cm dik.

Een sterke afwisseling tussen Aba- en Acp-bodems wijst op een sterk geërodeerd reliëf. De helling binnen het terrein is duidelijk waar te nemen. De bovenste sedimenten worden geërodeerd en afgezet op de lager gelegen zones waar Acp-gronden worden gekarteerd.

We konden tijdens het terreinwerk 7 profielen registreren met 2 verschillende bodemtypes (Figuur 17). Bovenaan de helling vinden we inderdaad een Aba1-opbouw terug, terwijl onderaan de helling eerder een Acp(c)-profiel werd geregistreerd. De profielen 1 en 6 worden hieronder besproken als referentieprofielen.

Figuur 17: Situering van de gezette bodemprofielen en gemeten TAW-waarden geprojecteerd op GRB.

- **Profiel 1**

- 0-25cm Teelaarde, donkerbruin zandig leem met wortels, Ap1-horizont.
- 25-40cm Licht grijsig bruin leem met sporen van bioturbatie, Ap2-horizont.
- 40-75cm Donkerbruin licht zandig leem met sporen van bioturbatie, Bt-horizont.
- 75-110cm Licht oranje bruin, zandig leem, C-horizont.

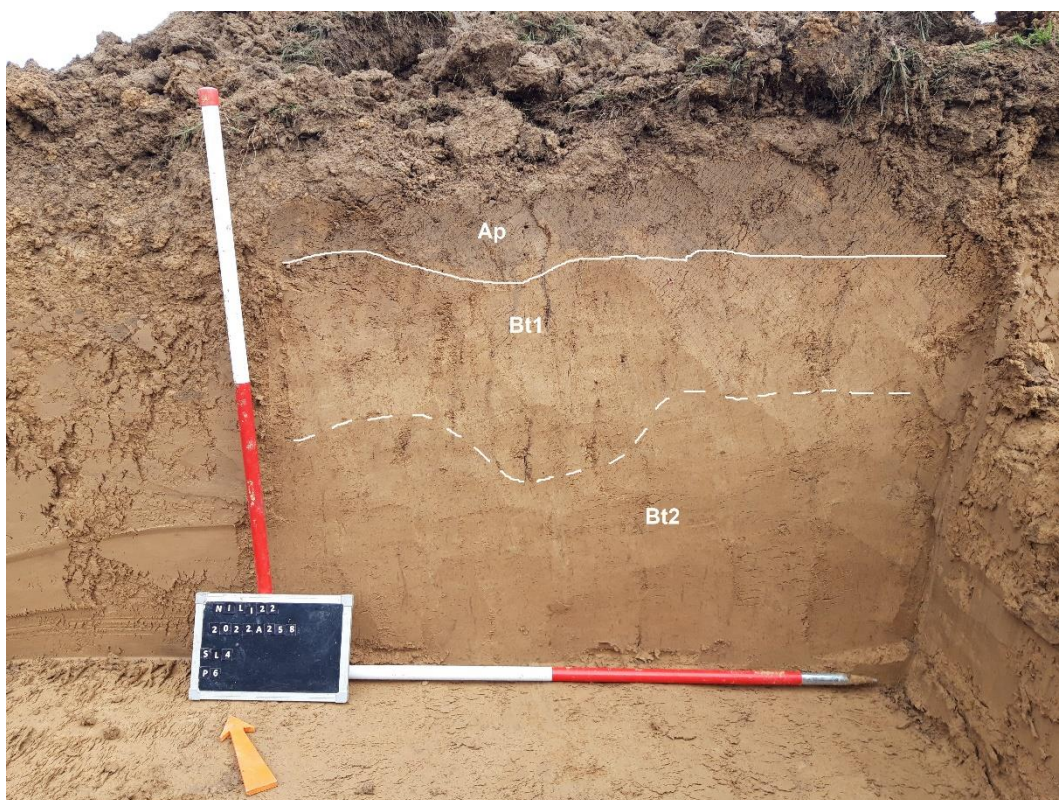

Figuur 18: Fotografische opname van profiel 1 met aanduiding van de horizonten.

- **Profiel 6**

- 0-30cm Licht grijzig bruin zandig leem met wortels, Ap-horizont.
- 30-65cm Licht bruinig beige leem, bioturbatie door regenwormen, Bt1-horizont.
- 65-110cm Licht bruin licht zandig leem, Bt2-horizont.

Het terrein helt duidelijk af in westelijke richting (Figuur 17). De hoogte van het maaiveld bedraagt gemiddeld +49,06m TAW tot +46,00m TAW. Het archeologisch niveau fluctueert tussen +48,10 en +44,33m TAW.

Figuur 19: Fotografische opname van profiel 6 met aanduiding van de horizonten.

2.2. Assessment sporen

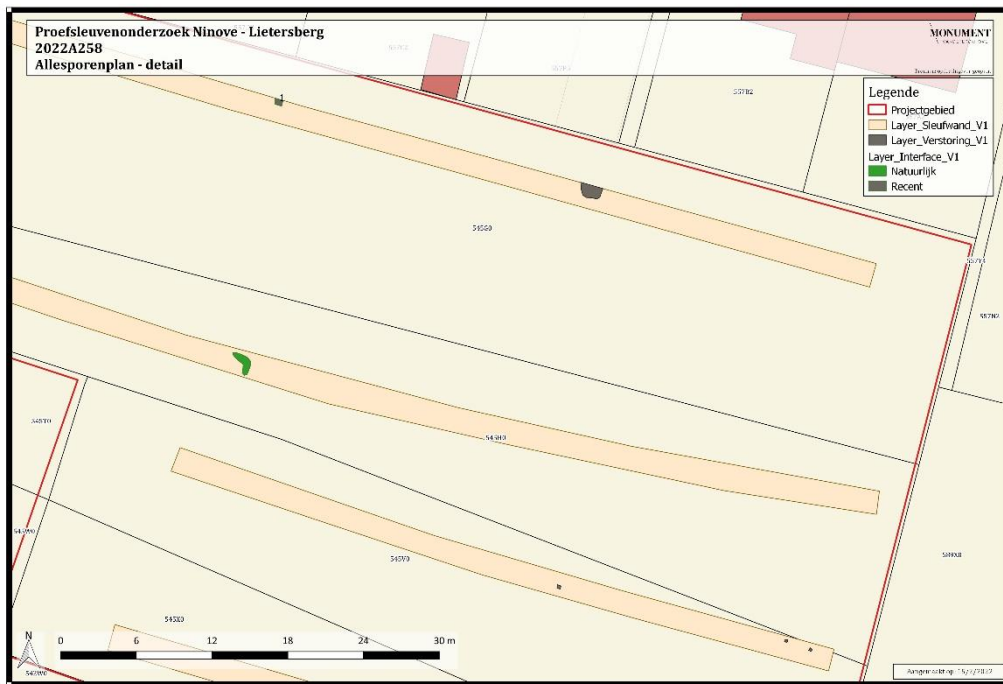
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd slechts 1 spoor geregistreerd (Figuur 20, Figuur 21). Het betreft spoor 1 en situeert zich in het noorden van het projectgebied, centraal in sleuf 1. Het spoor tekende zich af als een rechthoek van circa 40cm bij 60cm. De vulling was donkergrijs en bevatte brokjes baksteen en dierlijk bot (Figuur 22). Door de aard van de vulling en de scherpe aflijning wordt het spoor gesitueerd in de Nieuwe/Nieuwste Tijd.

Verder werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologisch relevante grondsporen meer geregistreerd (Figuur 24). Er werden nog enkele moderne paalgaten, waarschijnlijk toe te wijzen aan de weideaftluiting, ingemeten als verstoring (Figuur 23). Alsook een natuurlijk spoor, een windval, werd geregistreerd centraal in sleuf 2. Ter hoogte van de aansluiting met de weg werd een kleine verstoring ingemeten te wijten aan de wachtleidingen die zich daar situeren.

Figuur 20: Allesporenplan.

Figuur 21: Detail allesporenplan met spoor 1 in sleuf 1, de verstoringen en het natuurlijk spoor.

Figuur 22: Fotografische opname van spoor 1 in grondvlak.

Figuur 23: Fotografische opname van sleuf 3 met in de voorgrond de recente paalgaten.

Figuur 24: Fotografische opname van sleuf 4, geen archeologische sporen waar te nemen.

2.3. Assessment vondsten

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.4. Assessment stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.5. Assessment conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3. DATERING EN INTERPRETATIE

Op het onderzoeksterrein werd een vochtig homogene bruine leemgrond aangetroffen onder een vrij dunne A-horizont. Het archeologisch niveau bevond zich in het gemiddeld op +48,10m à +44,33m TAW.

Binnen het plangebied werd slechts één kuil aangetroffen die naar alle waarschijnlijkheid gedateerd kan worden in de Nieuwe/Nieuwste Tijd. Daarnaast werden enkele met zekerheid recente paalgaten te linken aan de afsluiting, ingemeten als verstoring.

3.1. Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

Binnen het plangebied werd slechts 1 kuil aangetroffen dat naar alle waarschijnlijkheid op basis van de vulling en scherpe aflijning kan toegewezen worden aan de Nieuwe/Nieuwste Tijd. Andere archeologische sporen werden niet aangetroffen. Enkel recente verstoringen konden verder vastgesteld worden. Gezien de aard van het aangetroffen archeologisch spoor heeft de projectie hiervan op historisch kaartmateriaal geen meerwaarde en zal deze geen kennis bijdragen aan de interpretatie van deze sporen binnen het plangebied.

3.2. Confrontatie met resultaten bureaustudie

Uit de bureaustudie kwam naar voor dat er onvoldoende aanwijzingen waren om de aan-of afwezigheid van een archeologische site te beargumenteren. Concreet bleek dat er geen gegevens bekend waren over het plangebied die ouder waren dan de Ferrariskaart (ca. 1770). Hierdoor werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Dit maakte duidelijk dat het terrein lang in gebruik was als weiland. Andere indicatoren werden niet aangetroffen tijdens het onderzoek.

3.3. Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bracht slechts één archeologisch spoor aan het licht, naar alle waarschijnlijkheid te dateren in de Nieuwe/Nieuwste tijd. Verder archeologisch vervolgonderzoek zou niet leiden tot kennisvermeerdering. Verder werden alleen enkele antropogene verstoringen en een windval aangetroffen op het plangebied.

3.4. Beantwoording onderzoeksvragen

- **In hoeverre is de oorspronkelijke bodem (sub)recent verstoord?**

De bodemopbouw is over het algemeen intact. Binnen het onderzoeksgebied werden enkele kleinere recente verstoringen (paalgaten te linken aan de afsluiting) geregistreerd. Verder is er ook sprake van erosie van het terrein gezien de hellingsgraad.

- **Zijn er archeologische relevante sites aanwezig?**

Nee, er is geen archeologische site aanwezig binnen het plangebied.

- **Wat is de omvang en de begrenzing van deze archeologische sites?**

Niet van toepassing.

- **Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige archeologische sites?**

Niet van toepassing.

- **Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveaus?**

Het archeologisch niveau bevond zich in het gemiddeld op +48,10m à +44,33m TAW.

- **Kan er een link gelegd worden tussen de aangetroffen site(s) en de sites die in het verleden reeds in de omgeving werden onderzocht?**

Niet van toepassing.

- **Aan welk type context kunnen de sporen toegewezen worden (bijvoorbeeld: nederzetting, funerair...)?**

Er werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

4. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING

4.1. Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat erin dat het terrein lange tijd als weiland dienst heeft gedaan, net zoals op heden ten dage nog steeds het geval is.

4.2. Waardering

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat de gronden vermoedelijk lang in gebruik waren als weiland. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

4.3. Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Verder onderzoek op het projectgebied wordt niet aanbevolen en zou niet leiden tot een vermeerdering van de kennis.

5. SAMENVATTING

Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen te Ninove - Lietersberg, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

Het uitgevoerde bureauonderzoek (ID19523)¹⁹ kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet staven. Er werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek.

Op het terrein werden 4 parallelle sleuven aangelegd met een noordwest-zuidoost oriëntatie, waarbij 12% van het onderzoeksgebied werd onderzocht. Het archeologisch niveau bevond zich op ongeveer +48,10m à +44,33m TAW. Er werd een enkele kuil aangetroffen, te situeren in de Nieuwe tot Nieuwste Tijd. Verder werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Enkele recente verstoringen zoals paalgaten te linken aan de afsluiting en een windval werden geregistreerd.

Wegens het gebrek aan relevante archeologische sporen wordt er verder geen archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd. Er dienen geen bijkomende maatregelen genomen te worden.

---

¹⁹ De Raymaeker A. & Van Roy J. 2021a.

6. BIBLIOGRAFIE

6.1. Uitgegeven bronnen

DE RAYMAKER A. & VAN ROY J. 2021a, *Archeologienota verslag van resultaten bureauonderzoek Ninove - Lietersberg*, Studiebureau Archeologie.

DE RAYMAKER A. & VAN ROY J. 2021b, *Archeologienota programma van maatregelen bureauonderzoek Ninove - Lietersberg*, Studiebureau Archeologie.

DEVROE A. & CLAESEN J. 2013. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem te Ninove – Rozelaarstraat*, ARCHEBO bvba.

HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. & ERVYNCK A. 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar de optimale strategie, *Onderzoeksrapporten Onroerend Erfgoed 48*.

6.2. Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>

7. BIJLAGEN

- Bijlage 1: Projectgebied op recente orthofoto
- Bijlage 2: Uitgevoerd sleuvenplan
- Bijlage 3: Topografische kaart
- Bijlage 4: Tertiair geologische kaart
- Bijlage 5: Quartair geologische kaart
- Bijlage 6: Bodemkaart
- Bijlage 7: Ferrariskaart
- Bijlage 8: Atlas der Buurtwegen
- Bijlage 9: Orthofoto 1971
- Bijlage 10: Orthofoto 2015
- Bijlage 11: CAI
- Bijlage 12: Hoogtes en bodemprofielen
- Bijlage 13: Allesporenplan
- Bijlage 14: Allesporenplan detail
- Bijlage 15: Sporenlijst
- Bijlage 16: Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://www.monarcho.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22e21f7e72-7db8-428f-8125-ae280106c10e%22%7D>